

Handläggare
Eleonor Eurén
Telefon:08-50825545

Till
Socialnämnden
2026-06-09

Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2026 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
Risköversikt	4
Internkontrollplan.....	16

Inledning

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

En tillräcklig intern kontroll skapar förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv användning av skattemedel samt för att upprätthålla service med hög kvalitet till kommuninvånarna. Genom tillräcklig intern kontroll skapas också förutsättningar att förebygga och upptäcka fel och brister samt förhindra förluster och oegentligheter.

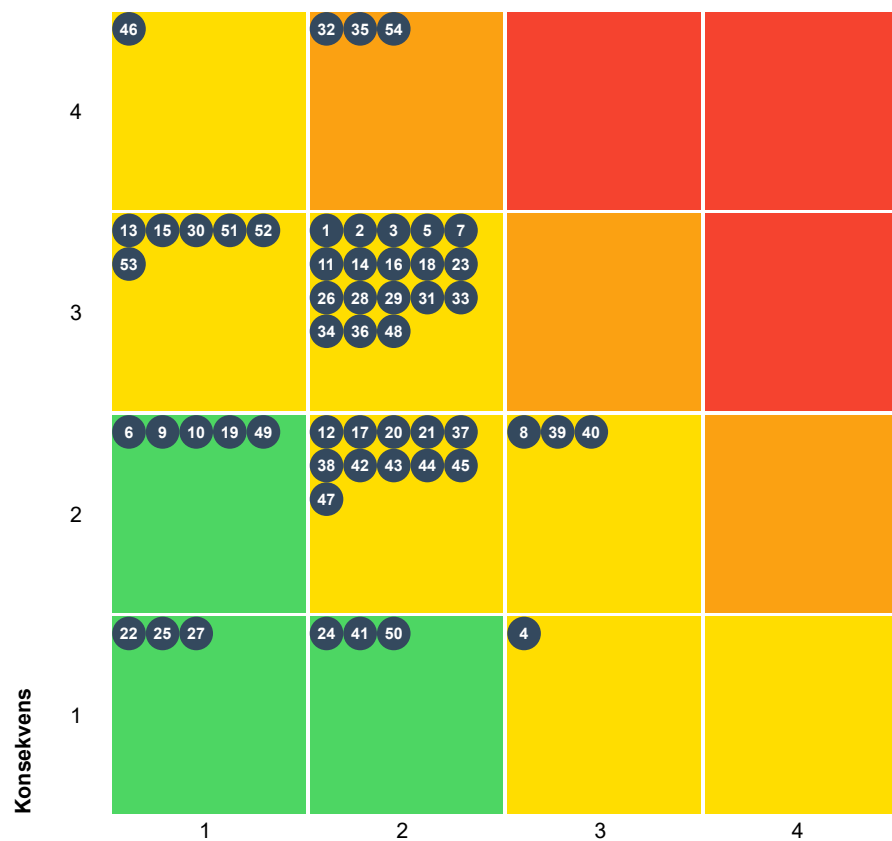
Intern kontroll ska vara en del i det löpande arbetet, där såväl den politiska som tjänstemannaledningen och medarbetare samverkar. Den interna kontrollen ska utformas för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå:

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig och rättvisande
- att lagar, förordningar, föreskrifter och styrdokument följs.

Intern kontroll innebär ett strukturerat arbete med att identifiera risker och analysera dem. I arbetet med att identifiera risker undersöks om det finns bakomliggande orsaker till att riskerna kan inträffa. Riskerna värderas genom att även beakta och väga in befintliga förebyggande rutiner som minskar sannolikheten för att risken inträffar. De risker som efter värderingen bedöms vara mest väsentliga ska kontrolleras, och vid upptäckta brister behöver nämnden vidta åtgärder för att hantera dem på ett effektivt sätt. På så sätt skapas en kontinuerlig förbättring av verksamhetens interna kontroll.

Risköversikt

Kritisk
Hög
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig	Mycket hög
3	Betydande	Hög
2	Måttlig	Medelhög
1	Försumbar	Låg

Sannolikhet

3 Hög 40 Medium 11 Låg | Totalt: 54

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Arbeta i enlighet med ledningssystem för kvalitet utifrån SOSFS 2011:9 inom socialtjänsten	Följa upp kvalitet och förbättra processer med tillhörande rutiner	1	Risk för bristande kvalitet inom nämndens verksamheter Förebyggande hantering Säkerställa att processer och rutiner är kvalitetssäkrade samt att ledningssystem för kvalitet används.	Medium (6)	Revidering av ledningssystem följs upp i styrgruppsmöten löpande under året. Vid behov följer avdelningschef upp med ansvarig områdeschef
	Revidera processer och rutiner i ledningssystem för kvalitet	2	Risk för att revidering inte sker enligt plan Förebyggande hantering Systematisk uppföljning av att revidering följer planeringen för att vid behov kunna vidta åtgärder. Varje enhet ansvarar för att rensa och ta bort äldre versioner av rutiner och slutar att använda g-mappar eller andra äldre lagringsplatser för dokument.	Medium (6)	
Delegation av beslut	Beslut fattas av rätt delegat enligt delegationsordning	3	Beslut fattas av fel delegat Förebyggande hantering Säkerställa att rutiner följs, återkommande lyfta frågan om delegationsordning med chefer samt göra stickprovskontroller.	Medium (6)	
		4	Beslut som ska dokumenteras och anmälas till nämnd dokumenteras inte Förebyggande hantering Nämndssekreterare påminner flera gånger om året vikten av att anmäla delegationsbeslut. Frågan	Medium (3)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			lyfts också med nyanställda chefer vid introduktionen av nämnden och nämndens arbete.		
Ekonomistyrning	Budget och uppföljning	5	Felaktiga prognoser Förebyggande hantering Månatliga avstämningar mellan controllers och chefer för att snabbt kunna agera vid budgetavvikelser.	Medium (6)	
	Penninghantering och medelsförvaltning	6	Fel hantering av förtroendekänsliga poster Förebyggande hantering Utbildning i regler för representation mutor och jäv för administratörer och chefer ett par gånger per år. Löpande kontroller av representationskonton direkt i attestkedjan (syfte, deltagare, momsavdrag, rätt attestant)	Låg (2)	
		7	Felaktiga leverantörsutbetalningar Förebyggande hantering Utbildningar om godkännande och attest för chefer och administratörer. Uppföljningsmöten mellan controllers och chefer varje månad. Stickprovskontroller. Internrevision för av nämnden utvalda enheter.	Medium (6)	
		8	First Card - att chefer attesterar sina egna utlägg Förebyggande hantering Löpande kontroller direkt i attestkedjan, utbildning/information ett par gånger per år. Kontroll inför internrevisionsbesök.	Medium (6)	
		9	Kundfakturerings missas eller sker ej enligt avtal	Låg (2)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Uppföljning av intäkter varje månad mellan controller och chef. Stickprovsvastämning av avtal i Lois och fakturering i Agresso. Enhetsspecifika kontroller. Kontroll inför internrevisionsbesök.		
	Redovisning	10	Ej rättvisande resultat Förebyggande hantering Förvaltningen följer stadens anvisningar kring redovisning och bokslut. Månatliga uppföljningar och avstämningar, bl a kontrolleras drift kontra investeringar, kontroll att korrekta periodiseringar sker varje månad. Förvaltningen utbildar godkännare och chefer i lagar och regler.	 Låg (2)	
Inköp	Avrop	11	Alltför komplicerat avropsförfarande kan innebära dåliga beställningar Förebyggande hantering Vid minsta osäkerhet ska beställaren få stöd av inköpssamordnare att utforma avrop och ha dialog med leverantören på så sätt förebygga osäkerhet och minska tidsåtgång vid avrop.	 Medium (6)	
	Avtal	12	Bristande avtalsförvaltning på respektive verksamhet Förebyggande hantering Följa upp systemnyttjande, intern kontroll samt erbjuda verksamheterna kompetensutveckling.	 Medium (4)	
	Kategoristyrning	13	Att staden inte fortsätter att samordna sina inköpsbehov på ett strategiskt och långsiktigt sätt inom kategorin LSS-boenden Förebyggande hantering Implementering av arbetssätten som kategoriarbetet föreslår.	 Medium (3)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Upphandling	14	För högt ställda krav i upphandlingen leder till högre priser Förebyggande hantering Väga in ekonomiska aspekter tidigt i upphandlingsprocessen	Medium (6)	
Lokalförsörjning	Hyresavtalsvård	15	Missvisande information i LOIS (lokalavtalssystem) Förebyggande hantering Kvalitetssäkring av innehållet i Lois ska ske årligen.	Medium (3)	
	Lokalförsörjningsarbete	16	Svårighet att hitta lämpliga lokaler för nämndens målgrupper Förebyggande hantering Stadens kommunala bostadsbolag har möjlighet att behålla och förmedla lokaler som står tomma.	Medium (6)	
	Lokalprojekt	17	Kommunikationsbrist mellan relevanta intressenter inom socialförvaltningen Förebyggande hantering Använda verktyg, t ex Lilla Ratten, i projektarbetet med tydliga kommunikations- och beslutsvägar.	Medium (4)	
Lönehantering	Attesträtt	18	Att fel webb-ID anges på anställningsavtal, vilket medför att medarbetare kopplas till "fel" chef. Vid manuella underlag finns risk att annan person signerar underlaget. Förebyggande hantering Lathund finns vid skapande av avtal. Kontroll av attesträtt görs varje månad slumpvis på både avtal och poster i Lisa Självservice.	Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Behörigheter i stadens centrala lönesystem	19	Att behörighet för HR-medarbetare inte avslutas när personen börjar anställning på annan förvaltning och således tar med sig behörighet/insyn i socialförvaltningens system Förebyggande hantering Säkerställ att alla behörigheter är avslutade när HR-medarbetare slutar. Följ checklista vid avslut.	 Låg (2)	
	Löneskuldshantering	20	Att förvaltningen inte följer tillämpningsanvisningar för löneskuldshantering Förebyggande hantering HR -controller har regelbunden avstämning med redovisningsansvarig för att säkerställa korrekt hantering och att inga skulder missas.	 Medium (4)	
	Omvandlad okompenserad tid	21	Att ansvarig chef missar att följa upp. Att det inte framgår i försystemet Medvind hur mycket kompenserad tid som medarbetaren har Förebyggande hantering Chefer och medarbetare uppmanas att kolla kompenserad tid i Lisa Självservice. Finns i lathund för Medvind.	 Medium (4)	
	Organisationsträd i LISA självservice	22	Att organisationsträdet ej uppdateras Förebyggande hantering HR-controller uppdaterar organisationsträd löpande och i samband med behörighetskontroller.	 Låg (1)	
	Personalförteckning	23	Att chef ej månatligen följer upp personalförteckningen, och förteckningen inte är korrekt Förebyggande hantering	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Chef gör Lönekollen varje månad för att säkerställa korrekt lönehantering.		
	Semesterutttag per år	24	Att chefer inte kontrollerar att medarbetare inte tagit ut sina 20 semesterdagar Förebyggande hantering Chef ska kontrollera semesteruttag två gånger per år utifrån Lönekollen.	 Låg (2)	
	Slumpmässig kontroll	25	Att fel inte uppmärksammas Förebyggande hantering Kontroll görs varje månad för att upptäcka eventuella missar	 Låg (1)	
	Utbetald lön	26	Felaktiga löneutbetalningar på grund av felaktiga underlag eller bristfällig uppföljning Förebyggande hantering Chefer kontrollerar löneutbetalning inför och efter varje månads lönekörning	 Medium (6)	
	Övertidsjournal	27	Att övertidsjournalen inte följs upp och att arbetstidslagen inte följs Förebyggande hantering Chef gör Lönekollen varje månad	 Låg (1)	
Motverka otillåten påverkan	Förebygga otillåten påverkan	28	Att felaktiga beslut fattas på grund av otillåten påverkan (inkl. mutor, jäv, hot och våld) Förebyggande hantering Följa rutin mot otillåten påverkan	 Medium (6)	
		29	Att oegentligheter inträffar Förebyggande hantering Nämndens rutin för hantering av oegentligheter och förtroendeskadligt beteende på	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			socialförvaltningen finns i APT-årshjul och är tillgänglig för medarbetare.		
	Hantera otillåten påverkan	30	Att otillåten påverkan inte utreds på ett korrekt sätt Förebyggande hantering Nämndens rutin för hantering av oegentligheter och förtroendeskadligt beteende på socialförvaltningen finns i APT-årshjul och är tillgänglig på intranätet för medarbetare.	Medium (3)	
		31	Infiltration som ökar risk för otillåten påverkan och korruption Förebyggande hantering Nämnden följer stadens rekryteringsprocess, med bland annat noggrann referenstagning. Registerkontroll av befattningar görs då det finns lagstöd.	Medium (6)	
	Upptäcka otillåten påverkan	32	Att otillåten påverkan inte upptäcks Förebyggande hantering Regelbunden uppföljning av vissa beslut som bedöms som särskilt riskfyllda.	Hög (8)	
Motverka välfärdsbrott	Förebygga välfärdsbrott	33	Det saknas kunskap, kontrollsystem och rutiner för att förebygga välfärdsbrott Förebyggande hantering Ökad medvetenhet och kunskap hos medarbetare. Tydliga rutiner och systematiska kontroller.	Medium (6)	
	Hantera välfärdsbrott	34	Det saknas kunskap och rutiner för att hantera välfärdsbrott Förebyggande hantering	Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Ökad medvetenhet och kunskap hos medarbetare och tydliga rutiner för hantering av välfärdsbrott.		
	Upptäcka välfärdsbrott	35	Välfärdsbrott upptäcks inte Förebyggande hantering Ökad medvetenhet och kunskap hos medarbetare. Tydliga rutiner och systematiska kontroller.	 Hög (8)	
Omställning till ny socialtjänstlag	Kunskapsbaserad socialtjänst	36	Begränsad möjlighet att delta i forskning med anledning av GDPR Förebyggande hantering En mer träffsäker behörighetsstyrning i sociala system har beställts av leverantör för att bättre kunna avgränsa tillgången till personuppgifter.	 Medium (6)	Ta fram instruktion om hantering av persondata i forskningsprojekt
		37	Bristande tillgång till kompetensutveckling i kunskapsbaserade metoder Förebyggande hantering En utredning pågår för hur behoven ska mötas och arbetet organiseras.	 Medium (4)	
		38	Bristande uppföljning av lokal kunskapsproduktion Förebyggande hantering Stöd och utbildning i individuell systematisk uppföljning erbjuds i begränsad skala. På sikt kan denna utbildning erbjudas inom ramen för yrkesresan som staden planerar att gå med i.	 Medium (4)	Genomföra utredning avseende behov av digitalt stöd för uppföljning av insatser
		39	Ej tillförlitliga socialtjänstdata Förebyggande hantering Inom portföljsstyrningen av socialtjänstens digitalisering finns ett samverkansområde för att	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			hantera data och analys. Inom detta område pågår en utredning om hur data i socialtjänstens system kan förbättras, tillgängliggöras och utgöra underlag för analys.		
	Planering av socialtjänstens insatser	40	Bristande tillgång till data och analysstöd Förebyggande hantering Nationella dialoger förs med Socialstyrelsen om att tillsammans med andra kunskapsmyndigheter bidra med relevanta dataunderlag för att kommunerna ska få förutsättningar att planera för insatser. Data behöver kunna brytas ned på stadsdels- och områdesnivå. Detta bedöms kunna ta tid. I avvaktan bättre nationellt stöd har en process inletts för att ta fram modeller för hur insatser kan planeras utifrån tillgängliga data och befintliga resurser så att stadsdelar ska få stöd för att kunna planera för insatser (utöver den boendeplanering som görs inom funktionshinderområdet).	 Medium (6)	
Rekrytering	Annonsering	41	Att förvaltningen inte följer stadens rekommendationer om utformning av annons och kravprofil Förebyggande hantering Tydlig guidning i rekryteringssystemet kring hur annonsen ska utformas. Ta del av förvaltningens rutin vid rekrytering.	 Låg (2)	
	Kompetensbaserade intervjuer	42	Rekryterande chef har ej tillräcklig kunskap om kompetensbaserade intervjuer Förebyggande hantering Chefer går utbildning i kompetensbaserad intervjuteknik	 Medium (4)	
	Kravprofil	43	Kravprofilen motsvarar ej det behov som finns i verksamheten	 Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Chefer skickar sitt personalbehov med kvalifikationer till HR innan annons går ut.		
	Urval för intervju	44	Urvalet sker ej utifrån de ställda kvalifikationskraven Förebyggande hantering Chefer ska gå utbildning i kompetensbaserad rekrytering.	 Medium (4)	
	Verifiering	45	Verifiering i form av uppvisande av ID-handling görs inte så som det ska Förebyggande hantering Enligt Stockholms stads rutin ska ID-handling uppvisas vid intervju.	 Medium (4)	
Systematiskt informationssäkerhetsarbete	Fastställa krav genom informationsklassning	46	Känslig information skyddas inte på rätt sätt och riskerar att spridas till icke behöriga personer. Förebyggande hantering Informationsklassningar genomförs och följs upp systematiskt.	 Medium (4)	
	Fastställa lokal anvisning för informationssäkerhet	47	Den lokala anvisningen för informationssäkerhet är inte känd eller följs inte. Förebyggande hantering Lokal anvisning för informationssäkerhet revideras årligen och förankras bland chefer och medarbetare genom utbildningar, dragning på APT m.m.	 Medium (4)	
	Informationssäkerhet inom upphandlingsförfarande	48	Rätt krav gällande informationssäkerhet ställs inte vid anskaffning och utveckling av varor	 Medium (6)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			och tjänster, vilket gör att information inte får rätt skydd. Förebyggande hantering Rutiner för kravställning avseende informationssäkerhet vid upphandling finns och är kända.		
	Lokal rutin för behörighetshantering	49	Personal har felaktig behörighet och får del av känslig information - Agresso och Lisa självservice Förebyggande hantering Rutiner för behörighetshantering finns och är kända.	 Låg (2)	
		50	Personal har felaktig behörighet och får del av känslig information - gruppdiskar, mappar, samarbetsytor Förebyggande hantering Rutiner för behörighetsstyrning av gruppdiskar, mappar och samarbetsytor finns och är kända.	 Låg (2)	
		51	Personal har felaktig behörighet och får del av känslig information - Platina Förebyggande hantering Rutiner för behörighetshantering finns och är kända.	 Medium (3)	
		52	Personal har felaktig behörighet och får del av känslig information - Sociala system Förebyggande hantering Rutiner för behörighetshantering finns och är kända.	 Medium (3)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Rutin för incidenthantering	53	Incidenter hanteras inte enligt riktlinjer och lagkrav. Förebyggande hantering Rutiner för incidenthantering finns, är kända och följs.	 Medium (3)	
Tillstånds- och tillsynsverksamhet	Handläggning och uppföljning av tillståndspliktig verksamhet	54	Tillståndspliktig verksamhet används som brottsverktyg Förebyggande hantering Systematiska kontroller vid handläggning, samverkan med andra förvaltningar och myndigheter. Noggranna kontroller i handläggningen kring t e x finansiering av verksamhetsförvärv.	 Hög (8)	

Internkontrollplan

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Kontroll
Motverka otillåten påverkan	Upptäcka otillåten påverkan	1	Att otillåten påverkan inte upptäcks Förebyggande hantering Regelbunden uppföljning av vissa beslut som bedöms som särskilt riskfyllda.	 Hög (8)	Stickprovskontroller av fattade beslut Stickprovskontroller av fattade beslut
Motverka välfärdsbrott	Upptäcka välfärdsbrott	2	Välfärdsbrott upptäcks inte Förebyggande hantering Ökad medvetenhet och kunskap hos medarbetare. Tydliga rutiner och systematiska kontroller.	 Hög (8)	Följa uppföljningsplanen samt genomföra stickprovskontroller vid misstanke eller signaler om oegentligheter. Nämnden har beslutat om en uppföljningsplan för upphandlad verksamhet. Planen löper över tre år och målsättningen är att

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskvärde	Kontroll
					alla avtal skall följas upp under denna tid. Uppföljning/stickprovskontroller görs även vid misstanke eller signaler om oegentligheter.
Tillstånds- och tillsynsverksamhet	Handläggning och uppföljning av tillståndspliktig verksamhet	3	Tillståndspliktig verksamhet används som brottsverktyg Förebyggande hantering Systematiska kontroller vid handläggning, samverkan med andra förvaltningar och myndigheter.	 Hög (8)	Grundlig kontroll och regelbunden uppföljning Grundlig kontroll av lämplighet vid ansökningar samt regelbunden uppföljning och tillsyn av beviljade tillstånd.